

حلقه مفقوده

پیوند آموزش و اشتغال

گزارشی از جشنواره کارآفرینی آموزشی

اعظم پویان

نوآورانه (مدرسه سبز، مدرسه سیار، دانشگاه کارآفرین و ...) نوآوری‌های آموزشی و پژوهشی رسمی، غیررسمی، آکادمیک و غیرآکادمیک، استفاده از فناوری‌های نوین در حوزه آموزشی (اینترنت اشیا، واقعیت افزوده و ...)، تهیه محتوای آموزشی نوآورانه، آموزش اقشار خاص با رویکرد نوآورانه (کودکان کار، کم‌توانان ذهنی، جسمی و ...) و آموزش‌های نوآورانه سازمانی بود.

محرومیت، پاشنه آشیل کارآفرینی است

فروش اعلامی، دبیر علمی جشنواره کارآفرینی آموزشی، در گفت‌وگو با نشریه «مدرسه فردا» درباره ایده اولیه برگزاری این جشنواره می‌گوید: «ایده اولیه برگزاری این جشنواره از درون فعالیت‌های دانشجویی دانشگاه بیرون آمد و پروراند شد.» اعلامی معتقد است که کارآفرینی از محرومیت و محدودیت

اشاره

نخستین جشنواره کارآفرینی آموزشی با شعار «یاددهی نوآورانه، یادگیری کارآفرینانه و هم‌آفرینی ارزشی» با هدف شناسایی کسب و کارهای نوآورانه آموزشی و تشویق دانشجویان و جامعه به کارآفرینی آموزشی در روزهای ۱۵ و ۱۶ آبان‌ماه ۱۳۹۶، در سالن همایش‌های بین‌المللی دانشگاه شهید بهشتی برگزار شد. این جشنواره بخش‌های مختلفی چون مسابقه ملی کارآفرینی آموزشی و پژوهشی، سخنرانی و ارائه تجارب کارآفرینان در حوزه آموزش، برگزاری کارگاه‌های مختلف در این حوزه، ارائه غرفه به سازمان‌ها و نهادهای کارآفرین در حوزه آموزش و تقدیر از کارآفرینان برگزیده آموزشی داشت. محورهای جشنواره شامل روش‌های نوین یادگیری (گیمیفیکیشن، بازی جدی و ...)، راه‌اندازی نهادهای آموزشی و پژوهشی با رویکرد

بسیاری از دغدغه‌مندان حوزه کارآفرینی که خود ایده‌های در حوزه آموزش داشتند یا طرحی را اجرا کرده بودند، از تجربه‌های موفق و شکست خورده‌شان سخن می‌گفتند. اعلامی با اشاره به اینکه مفهوم کارآفرینی آموزشی جدید است، دلیل برگزاری این کارگاه‌ها را آموزش عملی این مفهوم برمی‌شمرد. وی می‌گوید: «یکی از این کارگاه‌های آموزشی که با استقبال بسیار خوبی روبه‌رو شد، کارگاه

بازاریابی دیجیتال بود. در واقع، وقتی چیزی یاد گرفته می‌شود خوب است بتوان آن را ارائه داد. مشکل فارغ‌التحصیلان

رشته‌های علوم تربیتی عموماً این است که نمی‌دانند بعد از فارغ‌التحصیلی چه کاری می‌توانند انجام دهند. تصور این است که حتماً باید کالایی برای فروش داشته باشند؛ در حالی که می‌توانند ارزشی را در جامعه به‌وجود بیاورند و این ارزش به بازاریابی نیاز دارد. به همین دلیل در کارآفرینی آموزشی، بازاریابی بسیار اهمیت دارد. روی شبکه‌سازی هم تأکید بسیاری داریم. این کارگاه‌ها با این هدف تشکیل شده‌اند که به دانشجویان و دانش‌آموزان بگویند چگونه می‌توان از آموزش، درآمد کسب کرد و البته یک ارزش تأثیرگذار نیز ایجاد کرد.»

دبیر علمی این جشنواره درباره چشم‌انداز آتی کارآفرینی آموزشی در ایران می‌گوید: «در مرحله اول باید در حوزه نشر قوی‌تر عمل کنیم. موضوع کارآفرینی جدید است و به نشر و ترویج کتب جدید نیاز دارد. باید کارهای پژوهشی جدیدی تعریف شود. سعی داریم بعد از این جشنواره ارتباطمان را با کارآفرین‌های آموزشی، که تعدادشان هم کم نیست، به‌صورت مستمر ادامه دهیم تا در سطوح

آموزش عالی و آموزش و پرورش و حتی آموزش پیش از دبستان برای دانشجویان انگیزه ایجاد شود تا به ارزش‌آفرینی‌های خلاقانه مورد نیاز این حوزه فکر کنند. باید شکافی را که بین آموزش و جامعه ایجاد شده است پوشش دهیم.»

یکی دیگر از حاشیه‌های پرجنب‌وجوش جشنواره کارآفرینی آموزشی وجود غرفه‌هایی بود که کارآفرینان حوزه آموزش در آن‌ها محصولات خود را معرفی و ارائه می‌کردند. کارآفرین‌هایی که هر جا کمبودی در آموزش دیده بودند، به آن به چشم یک دغدغه اجتماعی نگاه کرده و کوشیده بودند با خلاقیت و نوآوری، باری از دوش نظام آموزشی بردارند.

می‌آید و شرایط رفاه کمتر فکر را به سمت کسب‌وکار نوآورانه می‌برد. وی می‌گوید: «چالش‌های نظام آموزشی و دغدغه‌های این حوزه بسیار زیاد است و واقعاً در این شرایط، جای خالی این جشنواره به چشم می‌خورد. شعار این جشنواره بر این مینا طرح شده است که از خلأهایی که در نظام آموزشی ما وجود دارد به شیوه خلاقانه استفاده شود. در واقع، یادگیری خلاقانه و نوآورانه مدنظر است.» وی با اشاره به اینکه یادگیری به‌صورت مستقیم اتفاق نمی‌افتد، می‌گوید:

«با توجه به روش‌های به‌روزی که داریم، باید تمرکزمان بر تدریس همیارانه و مشارکتی باشد. ورود فناوری‌ها در این حوزه بسیار کمک‌کننده است. در واقع، دغدغه این است که شیوه‌های نوآورانه به فرایند یادگیری بیایند. علاوه بر این، یادگیری به‌صورت کارآفرینی اتفاق بیفتد و یادگیرنده مؤثر تربیت شود.» این عضو هیئت علمی دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی می‌گوید: «باید تجربه مطلوبی از یادگیری ایجاد شود و این کار کارآفرینان حوزه آموزش است که با نگاه و کار متفاوت بتوانند تجربه مطلوبی از یادگیری برای دانش‌آموز و دانشجو فراهم کنند تا علاقه به یادگیری برای یادگیرنده بیشتر شود نه اینکه همه از یادگیری فراری باشند. شعار دیگر این جشنواره، کارآفرینی ارزشی است. در واقع، زمانی که آموزش و پرورش و آموزش عالی و افراد علاقه‌مند همه دست‌به‌دست هم دهند، می‌توانند این ارزش را ایجاد کنند. همیشه کارآفرینان صنعتی و اقتصادی مورد توجه بوده‌اند اما از کارآفرینان آموزشی غفلت کرده‌ایم. این افراد بیشتر از اینکه دغدغه منفعت‌های مالی را داشته باشند، در ایجاد ارزش‌های اجتماعی تأثیرگذارند و به دغدغه‌های اجتماعی پاسخ می‌دهند.»

اعلامی در تعریف کارآفرینی آموزشی می‌گوید: «در حوزه آموزش برای تولید شیوه آموزش، محصولات مورد نیاز برای آموزش یا محتوای آموزشی و خدمات و غیره حرف‌های تازه‌ای وجود دارد. کارآفرینان آموزشی کسانی هستند که همواره به‌دنبال ایجاد یک ارزش اجتماعی از طریق آموزش‌اند. در واقع، کارآفرینی آموزشی کسب و کاری است که در فرایندها، محصولات، خدمات، مشتریان، منابع و ساختارهای رسمی و غیررسمی آموزشی نوآوری‌هایی دارد و معمولاً در بخش خصوصی و شرایطی که به تقاضاها در حوزه آموزش پاسخ داده نشده است، راه‌اندازی می‌شود.»

کمبودهای کارآفرینی آموزشی چیست؟

یکی از بخش‌های جذاب جشنواره کارآفرینی آموزشی برگزاری کارگاه‌های آموزشی بود؛ کارگاه‌هایی که در آن‌ها

**همیشه
کارآفرینان
صنعتی و
اقتصادی مورد
توجه بوده‌اند اما
از کارآفرینان
آموزشی غفلت
کرده‌ایم. این
افراد بیشتر از
اینکه دغدغه
منفعت‌های
مالی را داشته
باشند، در ایجاد
ارزش‌های
اجتماعی
تأثیرگذارند و
به دغدغه‌های
اجتماعی پاسخ
می‌دهند**